

Aktivnosti Hrvatskog društva za javno zdravstvo – HLZ u 2015. godini

Aleksandar Džakula, Danijela Štimac

HRVATSKI LIJEČNIČKI ZBOR

HRVATSKO DRUŠTVO ZA JAVNO ZDRAVSTVO

Sukladno ciljevima i djelatnostima Hrvatskog društva za javno zdravstvo (HDJZ), tijekom 2015. godine HDJZ je provodilo aktivnosti vezane uz:

- Rad na stalnom stručnom i znanstvenom usavršavanju svojih članova, organizacija stručnih i znanstvenih sastanaka i kongresa, seminara, predavanja, tečajeva usavršavanja
- Aktivnu suradnju sa srodnim znanstvenim, nastavnim i zdravstvenim organizacijama u svrhu sto uspješnijeg rada na stručnom i znanstvenom području
- Predstavljanje javno zdravstvene struke u stručnim i znanstvenim tijelima HLZ i razvijanje stalne suradnje s ostalim stručnim društvima na područjima od zajedničkog interesa
- Suradnju sa stručnim i znanstvenim društvima u RH i u inozemstvu

Aktivnosti organizacije javnozdravstvenih događanja:

- 1. regionalni stručni skup s međunarodnim sudjelovanjem: „**Razvoj i implementacija učinkovitih i održivih javnozdravstvenih programa za zemlje jugoistočne Europe**“ od 12.03. do 14.03.2015. godine u Centre for Advanced Academic Studies (CAAS)
- Aktivnosti u sklopu **Dana preventive 2015** (Stručni sastanci, simpoziji, akcije u radu s građanima,...)
- Komemorativni skup u spomen prof. dr. sc. Luke Kovačića, 12.05.2015.

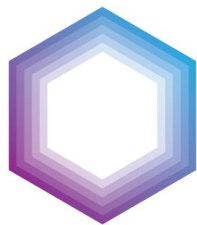
- Simpozij: **Zdravstveni sustav i zdravstvena politika** - Motovun 2015. 30.06. do 04.07.2015
- Sastanak studenata poslijediplomskih studija i specijalizanata javnozdravstvenih profila, 13. listopada 2015, od 16 sati na ŠNZ Andrija Štampar
- Analiza sadržaja zdravstvenih politika: **O čemu govore hrvatske političke stranke – kada govore o zdravstvu?**
- Godišnja skupština Hrvatskog društva za javno zdravstvo, 11. prosinca 2015. godine u 14 h, u prostorijama Škole narodnog zdravlja Andrija Štampar

Ostale aktivnosti:

- Pokrenuti su servisi na web stranicama i društvenim mrežama **Facebook** i **Twitter**
- Uspostavljena je suradnja s Europskom mrežom specijalizanata javnog zdravstva (**EuroNet MRPH**)
- Uspostavljena je suradnja s Hrvatskim epidemiološkim društvom – HLZ-a
- Održan je sastanak s predstavnicima Nacionalnog instituta za javno zdravlje Slovenije u Ljubljani (listopad 2015) s temom suradnje u edukaciji javnozdravstvenih profesionalaca

1. REGIONALNI STRUČNI SKUP S MEĐUNARODNIM SUDJELOVANJEM

„RAZVOJ I IMPLEMENTACIJA UČINKOVITIH I ODRŽIVIH JAVNOZDRAVSTVENIH PROGRAMA ZA ZEMLJE JUGOISTOČNE EUROPE

**PUBLIC
HEALTH
HUB**

**“Capacity Building for Sustainable
Health Care Programs in
South - Eastern Europe”**

Hrvatsko društvo za javno zdravstvo – HLZ pokrenulo je inicijativu za novim programom koji ima za cilj osnaživanje i povezivanje javnozdravstvenih struka u Hrvatskoj te njihovo usmjeravanje prema državama izvan EU. Naime, vrlo često ističemo tradiciju i snagu našeg zdravstva te značajne uloge koje su za razvoj zdravstvenih programa u svijetu imali pojedinci i ustanove iz Hrvatske. Nažalost, premda i danas postoje takvi svijetli primjeri, sve se više pokazuje da gubimo ulogu na koju smo generacijama bili ponosni. Situacija u kojoj smo se našli ne samo da nije prihvatljiva, već pokazuje i negativne trendove. Ulaskom Republike Hrvatske u EU otvorili su se novi horizonti, a s njima i nove mogućnosti. Pruža nam se prilika da znanja, tehnologije i iskustva koje imamo povežemo s mogućnošću financiranja iz EU fondova, te našom još uvijek liderskom pozicijom u regiji.

U tom svijetlu pokrenut je program pod nazivom „Razvoj i implementacija održivih zdravstvenih programa za zemlje Jugoistočne Europe (Albanija, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Kosovo, Makedonija i Srbija)“, koji je oblikovan kao platforma nove međunarodne razvojne suradnje.

Unutar ove suradnje, a uz potporu i aktivno učešće Zavoda za javno zdravstvo Dubrovačko - neretvanske županije, organiziran je prvi stručni skup od 12. 03. do 14. 03. 2015. godine u Centre for Advanced Academic Studies (CAAS).

Cilj radionice bio je odrediti jasne smjernice za daljnji razvoj zdravstvenog sektora i unapređenje javnog zdravstva u zemljama regije, kao i ojačati učinkovite i održive javnozdravstvene programe u prekograničnom području kroz provedbu zajedničkih projekata i aktivnosti. Ovom radionicom sudionicima su pružene praktične smjernice o tome kako prepoznati i širiti primjere dobre prakse za poboljšanje zdravlja stanovništva na regionalnoj i lokalnoj razini.

U radionici je prisustvovalo 59 sudionika iz 6 zemalja (Albanija, Crna Gora, Kosovo, Makedonija, Srbija i Hrvatska). U programu je prikazano trenutno stanje u javnom zdravstvu u regiji jugoistočne Europe, te su predstavljeni primjeri uspješnih javnozdravstvenih projekata u Hrvatskoj. Ovim prezentacijama nastojalo se pomoći zemljama regije u izgradnji i jačanju nacionalnih javnih strategija, s naglaskom na njihovu provedbu u reformi zdravstvenog sustava. Sudionici su bili upoznati s primjerima dobre prakse Republike Hrvatske, uključujući najnovije projekte koji se odnose na reformu zdravstvenog sustava, inovativne tehnologije u zdravstvu te nove zdravstvene programe. Istaknuta je i važnost odlučivanja u zdravstvu temeljena na najboljim i najkvalitetnijim znanstvenim dokazima.

Teme koje su bile obuhvaćene ovom radionicom su održivost zdravstvenog sustava reformi - uloge i odgovornosti, sustav hitne medicinske pomoći (EMS), eHealth i eHealth skrb, palijativna skrb, prevencija i promicanje zdravlja, imunizacija zdravstvenih radnika, intervencije javnog zdravstva: programi dizajnirani za djecu i mlade, medicina temeljena na dokazima / Cochrane Collaboration, javnozdravstveni sustavi u krizi, javnozdravstvene posljedice prirodnih katastrofa.

Jedan od važnih ciljeva radionice bio je i prijedlog za promicanje regionalnih projekata i zajedničkih akcija na području održivih zdravstvenih programa u jugoistočnoj Europi, kao i jačanje mreže istraživačkih institucija u regiji jugoistočne Europe u području javnog zdravstva i razvijanje partnerstva.

Kao jedan od najvećih javnozdravstvenih problema u zemljama Jugoistočne Europe ističu se kardiovaskularne bolesti (hipertenzija), problemi ruralnoga zdravlja, slabljenje primarne

zdravstvene zaštite, nedostatak „bottom up“ pristupa u oblikovanju politike zdravlja, nedovoljno osnaživanje zajednice, palijativna skrb te nedostatno donošenje odluka zasnovano na dokazima (Evidence Based Decision Making).

Teme, koje su nakon završetka radionice prepoznate kao moguće smjernice u razvoju zajedničke suradnje u okviru novih programa i projekata u zemljama regije, odnosile su se na razvoj i implementaciju Nacionalnih strategija i provođenje reformi u zdravstvenom sustavu. Doprinos inovativnom i održivom zdravstvenom sustavu te povećanje pristupa boljem i sigurnijem zdravstvu za građane, također su naglašene kao jedna od prioritarnih tema na radionici s obzirom na to da se zdravstveni sustavi moraju prilagoditi povećanoj potražnji za zdravstvenom skrbi te iskoristiti inovativne zdravstvene tehnologije na najbolji mogući način. Po završetku radionice predložen je niz aktivnosti koje imaju za cilj realizaciju zajedničke suradnje u planiranju projekata koji mogu biti financirani od strane EU. Također, dogovoreno je da se jedan od stalnih punktova u mreži Public Health Hub-a bude organiziran u suradnji sa Zavodom za javno zdravstvo DNŽ u Dubrovniku.

DANI PREVENTIVE 2015

DANI PREVENTIVE 2015
7.4. - 31.5.2015.

Od 07. travnja do 31. svibnja 2015. diljem Hrvatske održani su programi u okviru ovogodišnjih Dana preventive. U suradnji Dana preventive s projektom **Zagreb zdravi grad** održan je niz skupova i javnozdravstvenih aktivnosti namijenjenih građanima i profesionalcima Grada Zagreba. Cilj ovog programa bio je približiti građanima mogućnosti prevencije kroz djelovanje različitih zdravstvenih profesionalaca i demonstrirati moguće načine pomoći i samopomoći za građane.

Primjeri aktivnosti:

A) „Mali sajam zdravlja – kvart za vrtić/vrtić za kvart“

Među programima realiziranim u Danima preventive posebno se istaknuo javnozdravstveni projekt „Mali sajam zdravlja – kvart za vrtić/vrtić za kvart“. Projekt je održan s ciljem da se uz roditelje, bake i djedove koji dolaze po djecu u vrtić, i ostali stanovnici kvarta upoznaju s temama bitnim za zdravlje svoje djece, ali i svoje vlastito zdravlje. U provedbi programa sudjelovali su studenti Medicinskog fakulteta i Edukacijsko – rehabilitacijskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, studenti Zdravstvenog veleučilišta u Zagrebu, fizioterapeuti, patronažna sestra te stručnjaci različitih profesija i predstavnici civilnog društva.

Program se održao u prostorima **DV Tatjane Marinić**, a tjedan dana kasnije i u **DV Savica**.

Program je bio prilagođen djeci predškolske dobi, a sadržavao je brojne aktivnosti kao što je:

- „bolnica za medvjediće“ u kojoj su djeca imala priliku upoznati se s instrumentima kao što je otoskop, stetoskop itd.;
- „mali kuhari“ u kojoj su sudjelovala u pripremi i kušanju zdravih namirnica;
- „planinarenje“ koje je služilo za uvježbavanje motoričkih sposobnosti i brojne druge aktivnosti koje su bile namijenjene djeci.

Međutim, osim aktivnosti namijenjene djeci program je sadržavao niz aktivnosti koje su bile namijenjene roditeljima i odgajateljima i ostalim članovima obitelji te su bile informativno-edukacijskog karaktera. Nadalje, program je sadržavao aktivnosti koje su bile usmjerene prema široj zajednici a omogućavali su uvid u stanje zdravlja u lokalnoj zajednici.

Organizatori i partneri u organizaciji su bili:

- **Hrvatsko društvo za javno zdravstvo HLZ-a**
- **Hrvatski zavod za javno zdravstvo**
- **Škola narodnog zdravlja „Andrija Štampar“ Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu**
- **Zdravstveno Veleučilište Zagreb**
- Centar za rehabilitaciju Edukacijsko rehabilitacijskog fakulteta
- Grad Zagreb – Projekt Zdravi Grad
- DV Savica

B) Izazovi javnozdravstvene prakse

Sigurnost hrane

U sklopu Dana preventive, povodom Svjetskog dana hipertenzije, 19. svibnja na Školi narodnog zdravlja „Andrija Štampar“ Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu održan je stručni skup. Dr. sc. Marijan Katalenić održao je predavanje „Sigurnost hrane“, a doc. dr. Danijela Štimac predavanje „Provedba Strateškog plana smanjenja prekomjernog unosa soli“.

Učinkovite intervencije za prestanak pušenja

S ciljem obilježavanja Svjetskog dana nepušenja, 26. svibnja je održan stručni skup na kojem je dr. sc. Marta Čivljak, dr. med. imala predavanje na temu: "Učinkovite intervencije za prestanak pušenja - najnovija saznanja“, dok su dr. sc. Ljiljana Muslić, prof. i Irena Rojnić Palavra, dr. med. imale izlaganje na temu: „Javnozdravstveni izazovi nadzora nad duhanom u RH“. Oba gore navedena skupa organizirana su u suradnji s Domovima zdravlja Grada Zagreba - Patronažna djelatnost, Hrvatskom udrugom patronažnih sestara, Društvom

patronažnih sestara HUMS i Programom Zagreb zdravi grad. Na skupovima je sudjelovalo 160 patronažnih sestara.

C) Evaluacijska radionica o preventivnim aktivnostima

U sklopu vrednovanja provedbe preventivnih programa održana je **Evaluacijska radionica** u prostorijama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, Edukacijski centar, Rockefellerova 12. Radionica je održana u 10. lipnja 2015.

Program radionice i rasprave oblikovan je na platformi uvodnih izlaganja koje su održali profesor emeritus Silvije Vuletić (Javnozdravstveni diskurs : Preventiva i promicanje zdravlja); Mr. sc. Senad Handanagić (Jesu li nam korisna međunarodna iskustva u prevenciji?); Doc. dr. sc. Aleksandar Džakula (Preventiva u Hrvatskoj - između teorije i prakse.); Doc. dr. sc. Danijela Štimac (Nacionalni program-„Živjeti zdravo“). Na skupu je sudjelovalo 40-tak javnozdravstvenih radnika.

Ostale aktivnosti:

Šest javnih diskursa hrvatskog zdravstva

U sklopu Dana preventive održan je i simpozij „Šest javnih diskursa hrvatskog zdravstva“. U organizaciji ovog simpozija sudjelovali su Akademija medicinskih znanosti Hrvatske, Škola narodnog zdravlja „Andrija Štampar“ Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Hrvatsko društvo za javno zdravstvo – HLZ i Hrvatski zavod za javno zdravstvo. Na simpoziju su se obradile sljedeće teme:

- Pojam i definicija diskursa (Silvije Vuletić),
- Suvremena (javno)zdravstvena politika (Aleksandar Džakula, Hrvoje Tiljak),
- Objedinjenje primarne zdravstvene zaštite (Biserka Bergman Marković),
- E – zdravlje: kako i zašto? (Josipa Kern),
- Suvremena etika javnog zdravstva (Ana Borovečki),
- Komunikacija medija i zdravstva (Tea Vukušić Rukavina, Ognjen Brborović, Mario Harapin),
- K epistemologiji javnog zdravstva (Dinko Štajduhar, Branko Kolarić)

KOMEMORATIVNI SKUP u spomen prof. dr. sc. Luke Kovačića

Tužna vijest ove godine bila je brza i neočekivana smrt uvaženog prof. dr. sc. Luke Kovačića. U čast njegovom liku i djelu održan je komemorativni skup na ŠNZ „Andrija Štampar“.

ŠKOLA NARODNOG ZDRAVLJA „ANDRIJA ŠTAMPAR“

MEDICINSKI FAKULTET SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

**HRVATSKO DRUŠTVO ZA JAVNO ZDRAVSTVO HRVATSKOG LIJEČNIČKOG
ZBORA**

AKADEMIJA MEDICINSKIH ZNANOSTI HRVATSKE

organiziraju

KOMEMORATIVNI SKUP

u spomen

prof. dr. sc. Luke Kovačića

u utorak 12. svibnja 2015. u 13 sati u

dvorani A, ŠNZ „Andrija Štampar“, Rockefellerova 4

O životu i djelu pokojnog prof. dr.sc. Luke Kovačića govorit će:

Akademik Davor Miličić, dekan Medicinskog fakulteta

Prof. dr. sc. Želimir Jakšić, profesor emeritus

**Prof. dr. sc. Aida Mujkić, pročelnica Katedre za socijalnu medicinu i organizaciju
zdravstvene zaštite**

Valentina Krikšić, dipl. med. sestra

Doc. dr. sc. Aleksandar Džakula, predsjednik Hrvatskog društva za javno zdravstvo

ZDRAVSTVENI SUSTAV I ZDRAVSTVENA POLITIKA - MOTOVUN

U **mnoštvu informacija**, stavova i ideja ponekad je iznimno teško pronaći jasan dokaz i obrazloženje uspješnosti, odnosno održivosti promjena u zdravstvenom sustavu. Na tragu ovog stručnog izazova od 30. lipnja do 4. srpnja ove godine, po deseti je put u Motovunu organiziran simpozij „**Zdravstveni sustav i zdravstvena politika**“. Ovaj skup postavio je za cilj **pokazati ponajprije koje su to promjene u zdravstvenom sustavu dale rezultate i zaživjele kao uspješne**. Prepoznate su i raspravljene četiri ključne dimenzije koje određuju održivost promjena: **sudjelovanje javnosti, tehnologije koje podupiru promjene, primjerena kadrovska struktura te održivi modeli financiranja**.

U vremenu kad svjedočimo reformama, promjenama, ali i brojnim raspravama o tom što i kako učiniti za zdravstvo u Hrvatskoj od 30. lipnja do 4. srpnja ove godine, po deseti je put u Motovunu organiziran simpozij „**Zdravstveni sustav i zdravstvena politika**“. Ovaj skup postavio je za cilj **pokazati ponajprije koje su to promjene u zdravstvenom sustavu dale rezultate i zaživjele kao uspješne. Naime, u mnoštvu informacija, stavova i ideja ponekad je iznimno teško pronaći jasan dokaz i obrazloženje uspješnosti, odnosno održivosti promjena. Međutim govorilo se i raspravljalo i o onim promjenama i projektima koji su bili manje uspješni. U cilju što boljeg vrednovanja i značenja iskustava ključni izazovi prikazani su kroz perspektive razvoja sustava u periodu od 2016.- 2020.**

Kao uvod u program simpozija Zdravstveni sustav i zdravstvena politika, ove je godine prvi puta održana i Nacionalna konferencija "**Izazovi javnog zdravstva**" s aktualnim temama novih informatičkih sustava u javnom zdravstvu te koordinacije javnozdravstvenih aktivnosti različitih dionika u javnom zdravstvu. Raspravljalo se i o nacionalnim preventivnim programima: prezentirano je trenutno stanje, kao i predstojeći razvoj te moguća unapređenja. U raspravi su sudjelovali predstavnici službi za javno zdravstvo iz županijskih zavoda, Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, Ministarstva zdravlja i HZZO.

U sklopu spomenute konferencije su održane radionice edukacije o socijalnom marketingu koje su vodili dr. sc. Tea Vukušić Rukavina i Mario Harapin, dr. med.

Kao „trans-generacijska“ poveznica svih ovogodišnjih programskih dijelova u Motovunu organizirana je revija filmova: „Dječje filmsko stvaralaštvo u službi zdravlja“. Zналаčki izabrani filmovi koje je u Motovunu predstavio voditelj ovog projekta Duško Popović ponovo su sudionicima dali priliku da svoje posao (i svijet koji nas okružuje!) vide „drugim očima“.

Program simpozija realiziran je u četiri velika tematska bloka:

Sudjelovanje javnosti u provedbi promjena, Tehnologije koje podržavaju održivost promjena, Perspektive kadrova u zdravstvu te Održivo financiranje zdravstva. Kao poveznica ovim blokovima prezentirane su različite profesionalne perspektive zdravstvenog sustava u Hrvatskoj do 2020. [www.hlk.hr](http://www.361events.hr/moto2015/program/specifodne teme obrađene tijekom programa bit će objavljujivane i u formi samostalnih članaka u ovom i narednim brojevima Liječničkih novina. <a href=)

Kako su nove tehnologije jedan od preduvjeta i velika podrška svim nastojanjima uvođenja pozitivnih promjena, poseban blok bio je posvećen inovacijama u zdravstvu pod nazivom „100 minuta za inovacije“ kojeg su vodili doc. dr. Mislav Jelić i mr. sc. Miroslav Mađarić. Prezentacija projekata i programa vezanih za zbrinjavanje hitnih i izvanrednih stanja koje je

uz pomoć atraktivnih suradnika i najnovije opreme prikazala prim. Maja Grba Bujević, izazvala je veliko zanimanje svih prisutnih.

Uz rekordnih više od 150 sudionika, a u skladu s doktrinom motovunskog programa, u interaktivnim su nastupima sudjelovali i ministar zdravlja prim. Siniša Varga, predsjednik Saborskog odbora za zdravlje i socijalnu politiku dr. sc. Željko Jovanović, predsjednik Hrvatske liječničke komore Trpimir Goluža dr. med. te ravnateljica HZZO-a Tatjana Prenda Trupec, MBA, sa suradnicima.

Dodatnu dimenziju programu dale su rasprave na okruglom stolu pod nazivom "Košarica u zdravstvu ili zdravstvo u koš(aricu)?" Gosti okruglog stola bili su prof. dr. Maja Vehovec, Biserka Simčić, dipl. oec. (Slovenija), dr. sc. Ana Bobinac (Nizozemska), Ivan Lukovnjak dipl. oec., Mario Bagat dr. med., doc. dr. Dagmar Radin i mr. sc. Dubravka Pezelj Duliba. Izlaganja i rasprave na okruglom stolu pokazali su kako postoje značajne razlike kako u tumačenju uloga i odgovornosti za financiranje za zdravstva pa tako i nekih temeljnih odnosa i načela.

Nažalost, ovogodišnji program obilježila je i prerana smrt prof. dr. Luke Kovačića, jednog od začetnika i stalnih sudionika ovog programa. O profesoru Kovačiću su sa velikom zahvalnošću u Motovunu govorili prim. Katarina Sekelj Kauzlarić, doc. dr. Ranko Stevanović i doc. dr. Aleksandar Džakula.

Posebno treba istaknuti da su sudionike programa svojim glazbenim nastupom zabavljali članovi Domske bende (Dom za odrasle osobe iz Motovuna) - glazbeni sastav u kojem zajednički sudjeluju i vrhunski muziciraju štíćenici i djelatnici Doma za odrasle osobe Motovun. Oni uvijek svojim trudom zadive publiku!

Rezultat višegodišnje suradnje s partnerima i sponzorima omogućio je i značajno proširenje programa. Među tim partnerskim razvojnim iskoracima posebno treba istaknuti stipendije te povlaštene kotizacije za studente poslijediplomskih studija i specijalizante. Tako se od ove godine motovunski program dodatno osnažio s više od 30 mladih stručnjaka koji su svojim nastupima i raspravama dali dodanu snagu i zanimljivost programskim blokovima.

U paralelnom programu kroz četiri dana održana je i stručna radionica Razvoj palijativne skrbi do 2020 koju je vodila prof. dr. Karmen Lončarek. Osnovni cilj ove dvodnevne radionice bio je osnaživanje dionika za razvoj sustava palijativne skrbi u idućem petogodišnjem razdoblju. /više u prilogu/

Radionica za ključne dionike: Razvoj palijativne skrbi do 2020.

Cilj ove dvodnevne radionice bio je osnaživanje dionika održivog razvoja županijskih sustava palijativne skrbi u idućem petogodišnjem razdoblju. Rad se odvijao kroz četiri glavne teme:

korištenje stručnih smjernica u razvoju palijativne skrbi; planiranje palijativne skrbi na razini regije i ustanove; izmjena regulatornih okvira za palijativnu skrb; te novi alati i tehnologije u palijativnoj skrbi.

Radionica je bila multidisciplinarna i multiprofesionalna, pa su na njoj sudjelovali predstavnici različitih struka: liječnici, medicinske sestre, socijalni radnici, predstavnici civilnog društva, koordinatori volontera, klinički menadžeri, predstavnici županija zaduženi za zdravstvo i socijalnu skrb, kao i dužnosnici Ministarstva zdravlja. Bile su zastupljene sve razine zdravstvenog sustava, od mobilnih palijativnih timova i ustanova za zdravstvenu njegu u kući, preko domova zdravlja i akutnih bolnica do zavoda za javno zdravstvo.

Osim rada na specifičnim lokalnim problemima (npr. povezivanje i izgradnja formalnih komunikacijskih kanala među dionicima palijative u istoj županiji), sudionici radionice su testirali korisnost europskih alata za izgradnju palijative u zajednici, i to NHS-ov "Golden Standard Framework" te EAPC-ov (European Association for Palliative Care) "Paket alata za unapređenje i razvoj primarne palijativne skrbi u zajednici".

SASTANAK STUDENATA POSLIJEDIPLOMSKIH STUDIJA I SPECIJALIZANATA JAVNOZDRAVSTVENIH PROFILA, „U4“, 13. LISTOPADA 2015.
--

13. listopada 2015. održano je prvo okupljanje studenata poslijediplomskih studija i specijalizanata javnozdravstvenih profila – medicinaru i nemedicinaru zainteresiranih za javno zdravlje pod nazivom „U4“.

Ovo okupljanje potaknuto je idejom da možemo i moramo bolje, češće i više zajedno razgovarati i surađivati.

Svrha ove inicijative je okupiti sve zainteresirane za kreativan, zanimljiv i smislen rad u javnom zdravstvu s ciljem:

- unapređenja vertikalne i horizontalne suradnje u stručnom usavršavanju i radu na projektima,
- odabira prioriteta i sadržaja kojima se želimo baviti,
- utvrđivanja problema u edukaciji, ali i
- unaprjeđenja stjecanja znanja koja trebamo i želimo uz način na koji to možemo napraviti
- unaprjeđenja javnog zdravstva i javnog zdravlja

U narednim mjesecima održana su još 2 sastanka, jedan u studenom i jedan u prosincu.

ANALIZA SADRŽAJA ZDRAVSTVENIH POLITIKA: O ČEMU GOVORE HRVATSKE POLITIČKE STRANKE – KADA GOVORE O ZDRAVSTVU?

Autori: Senad Handanagić, Damir Ivanković, Ivan Matić, Olga Plazibat, Vesna Štefančić, Aleksandar Džakula – Grupa “U4” Hrvatsko društvo za javno zdravstvo – HLZ-a.

Kao rezultat okupljanja mladih stručnjaka javnozdravstvenih djelatnosti, te u skladu s društvenim zbivanjima u RH, a s ciljem informiranja javnosti, proizašla je analiza sadržaja zdravstvenih politika: O ČEMU GOVORE HRVATSKE POLITIČKE STRANKE – KADA GOVORE O ZDRAVSTVU?

Uvod: Pitanja o zdravlju i dostupnosti zdravstvene zaštite u svim istraživanjima stavova građana vezanim uz parlamentarne izbore zauzimaju visoke pozicije.

Motivirani važnošću koje zdravlje populacije ima za cjelokupni razvoj zadovoljnog i uspješnog društva, izradili smo analizu sadržaja zdravstvenih politika koje se mogu naći u programima političkih stranaka i koalicijâ koje se natječu na parlamentarnim izborima za Hrvatski sabor u 2015 godini.

Metode: Koristeći rezultate RTL-ove predizborne ankete u analizu smo uključili sve stranke i koalicije za koje je bilo predviđeno da će osvojiti barem jedan mandat u Hrvatskom saboru. U završnu evaluaciju smo uključili sve prijedloge zdravstvenih politika koje su spomenute u programima barem dvije političke stranke ili koalicije (Infografika). Za analizu odabranih prijedloga politika smo koristili Walt-Gilson policy analysis model (Walt and Gilson, 1994) koji sagledava politiku kroz interakciju sadržaja same politike, ključnih dionika i procesa potrebnih za izvršenje politike te konteksta u kojem se ista predlaže ili donosi. Analizom dostupnih političkih programa utvrđene su teme koje su stranke obradile u svojim izbornim dokumentima. Vrednovanje programa provedeno je za svaku temu u sve četiri dimenzije: sadržaji, dionici, procesi i resursi (npr. navođenje bilo kojeg od četiri navedena segmenta u opisu predloženih politika se bodovalo s jednim bodom. Ukoliko je prijedlog politike za određenu temu sadržavao sva četiri spomenuta segmenta bodovao bi se s maksimalna četiri boda.)

Rezultati: Od sedam političkih stranaka koje su u svojim programima obradile segment zdravstva, njih šest je govorilo o dostupnosti zdravstvene zaštite i o bolničkom sustavu ([Infografika](#)). Pet stranaka je u svojim programima govorilo o financiranju zdravstvenog sustava i ta tema je ukupno sakupila najviše bodova, te možemo reći da je ukupno gledajući najsuštavnije obrađena. Odnos privatnog i javnog u zdravstvu, informatizacija u zdravstvu te primarna zdravstvena zaštita su sljedeće najčešće obrađene teme, dok su liste čekanja, cijepljenje i javna nabava u zdravstvu teme koje su najrjeđe spominjane. U skupnom zbroju

bodova svih programa zdravstvenih politika stranke su se najviše fokusirale na predlaganje sadržaja politika (35% svih sakupljenih bodova), dok su u opisu procesa sakupile 28%, dionika 21% svih bodova, te svega 16% bodova definirajući financijske resurse za provedbu predloženih politika. Prijedlog zdravstvenog programa stranke "ORaH" je sakupio najviše bodova (n=74/84) te je pokrio gotovo sve spomenute teme, dok stranke "Most" i "Bandić Milan 365 – Stranka rada i solidarnosti" u svojim programima nisu govorile o zdravstvu. Politički programi stranke "HDSSB" i koalicije "Spremni" u trenutku naše evaluacije (zaključno s 30. 10. 2015.) nisu bili javno dostupni.

Zaključak: Iz naše analize je vidljivo da su programi zdravstvenih politika hrvatskih političkih stranaka primarno fokusirani na organizaciju i financiranje (dijela) zdravstvenog sustava te u većini slučajeva izostaje strukturiran pristup predstavljanja zdravstvenih politika. Iako je financiranje zdravstvenog sustava jedna od najprisutnijih tema, većina programa se najmanje fokusira na opisivanje izvora financiranja predloženih zdravstvenih politika.

Analizom podataka Global Burden of Disease vidljivo je da se više od polovice od ukupnog broja smrti u Hrvatskoj u 2013. godini može pripisati preventabilnim rizičnim čimbenicima (nezdravoj prehrani, pušenju, konzumaciji alkohola te nedovoljnoj fizičkoj aktivnosti). Usprkos tome, izuzev stranke "ORaH", niti jedna druga stranka navedenu problematiku nije prepoznala kao dovoljno bitnu da je cjelovito uvrsti u svoj predizborni program.

NAPOMENA:

Analiza sadržaja obrađenih u ovom prikazu bit će nastavljena te proširena